

21.05.2020

לדוא"ל: sales@lunapark.co.il

לכבוד
עיר השעשועים בע"מ
שמעון רוקח 103
תל-אביב יפו

הנדון: בקשה להגברת נוכחות השפה הערבית באתריכם ובשירותכם

שלום רב,

לאחרונה הוקם ליד הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב מיזם שבו עשרות רבות של מנהלות ומנהלים בכירים במגזר העסקי התגייסו במטרה לקדם אחריות חברתית ולתפקד ככח תגובה מהיר לפגיעות משמעותיות בערכים של המשטר הדמוקרטי בישראל בכלל ובזכויות האדם בפרט. פרטים על ה"מנהלות והמנהלים לאחריות חברתית" ופעילותינו ניתן למצוא [כאן](#). במסגרת פעילותינו אנו עומדים להקים את רשימת "עסקים איתם איננו עושים עסקים", בה נפרסם שמות של חברות, עסקים ורשויות שנמצאו לאחר בדיקה ככאלה הפוגעים בזכויות האדם באופן פסול משפטית או ציבורית.

המלצת הוועד המנהל של המנהלות והמנהלים לאחריות חברתית לחברים במיזם ולציבור בכללותו תהיה להימנע מרכישת מוצרים ושירותים ומעשיית עסקים בכל דרך אחרת עם גופים שישתייכו לרשימת "עסקים איתם איננו עושים עסקים".

הרינו לפנות אליכם בעניין המצער [שהתפרסם](#) בנוגע אליכם, לפיו בשלושה מאתרי השעשועים הגדולים בישראל הנמצאים בבעלותכם ("לונה פארק", "סופרלנד" ופארק המים "ממדיון") נעדרת כל נוכחות של השפה הערבית, הן בשטחי האתרים, הן באתרי האינטרנט של האתרים והן במענה הטלפוני שאתם מספקים. מניעתכם המוחלטת משימוש בשפה הערבית עולה כדי הדרה של חלק לא מבוטל מהציבור הישראלי וגורמת לפגיעה בזכויות האדם והאזרח של אותו הציבור ובערכי החברה הישראלית עליהם מושתת המדינה.

לשפה הערבית מעמד מיוחד במדינת ישראל, שכן הינה שפתו של המיעוט הגדול ביותר במדינה, המהווה כחמישית מכלל אזרחי המדינה. אזרחים רבים המשתייכים לציבור הערבי בישראל יודעים ערבית בלבד ושולטים אך בשפה זו. [בית המשפט העליון](#) ביושבו כבג"ץ אף העיד על מעמדה הייחודי של השפה הערבית כשפתו של מיעוט בארץ, ועמד על החובה לספק לו שירות בשפה זו.

אי הכללתם של שירותים בשפה הערבית פוגעת בראש ובראשונה בבטיחותם של אזרחים אלו, ובעיקרם בקהל היעד של אתריכם - ילדים ובני נוער. אתרי השעשועים חושפים מטבעם את ציבור המבקרים לסכנות ולמפגעים לא מעטים, כאשר הדרך העיקרית של ציבור המשתמשים להתגונן ולהישמר היא על-ידי קריאת הוראות הבטיחות המופיעות בשילוט האתרים והמתקנים. הימנעותכם משילוט בשפה הערבית מהווה סכנה ממשית לחלק מציבור מבקרי אתריכם באופן שאינו עולה בקנה אחד עם חובת הזהירות בה אתם חבים. בהקשר זה נבקש להסב את תשומת ליבכם ל[פסיקת בית משפט השלום](#) אשר איששה את חובתו של מפעיל מקום ציבורי להציב הנחיות בטיחות ושלטי התראה בשטח האתר גם בשפה הערבית, כאמצעי חיוני בגדר חובת הזהירות בה חב האתר כלפיו מבקריו.

מעבר לסכנה הבטיחותית הנגרמת מהתנהגותכם, נגרמת פגיעה לא פחותה בכבודם של אזרחי המדינה הערביים ובזכותם ליהנות באופן שוויוני משירותי האתרים. הדרת השפה הערבית מאתריכם מהווה הלכה למעשה אפליה של המשתייכים לציבור הערבי על רקע שפת לשונם והשתייכותם הלאומית, באופן הטומן בחובו השפלה עמוקה. קיומה של מדיניות מפלה מסוג זה מסכלת את יכולתם של בני המגזר הערבי לפרוץ את מעגל האפליה והמצוקה, ובכך מגבירה את תחושות התסכול, הקיפוח והייאוש בקרבם. מדיניות זו גורמת לנזק מוסרי רב עוצמה, הפוגע בחברתכם וחמור מכך - בחברה הישראלית כולה. מנגד, נוכחותה של השפה הערבית במרחב הציבורי מקדמת חברה שוויונית, מצמצמת את תחושת הניכור ותורמת לתחושת השייכות של האזרחים הערביים, באופן ההולם את ערכי מדינת ישראל.

נראה כי התוודעתם לנושא זה בעבר במסגרת מספר פניות שנשלחו אליכם מטעם עמותת סיכוי, ועד ההורים הארצי בחברה הערבית בישראל, המרכז לנפגעי גזענות והאגודה לזכויות האזרח, ובנוסף במסגרת סיקור תקשורתי שנעשה בנושא (ראה [כאן](#) ו[כאן](#)). צר לנו שעל-אף הפניות והפרסומים השונים, סירבתם באופן עקבי ומוחלט לנקוט בצעדים להתמודדות עם המחדל, וזאת בניגוד לגופים אחרים אליהם פנו בדרישה דומה.

כחברה בעלת השפעה ציבורית רחבה מצופה מכם לכבד את מעמד השפה הערבית ואת הציבור הערבי במדינה על-ידי נקיטת צעדים לטובת שילוב השפה הערבית באתריכם ובשירותכם. ציפייה זו מתחזקת לנוכח העובדה שחברתכם הינה ספקית שירות כמעט בלעדית של שירותי הבידור בתחום פארקי השעשועים בישראל, ומשכך לחברתכם כח שוק רב, שאליו מתלווה אחריות חברתית עמוקה.

אנו מצפים מכם שתתקנו את הדרוש תיקון באופן מיידי ופומבי, תדאגו להגברת נוכחותה של השפה הערבית בשטחי אתריכם ובכלל השירותים שאתם מספקים ללקוחותיכם, ואף תפעלו להעלאת המודעות בנושא על-ידי שליחת מסר פומבי נחרץ בקול חזק וברור כנגד גזענות ואפליה בחברה הישראלית כולה ובתחום הבידור בפרט (ראו למשל דוגמא טובה כאן).

אנו מצפים לעדכון בנושא תוך ארבעה שבועות ממועד שליחת מכתב זה, על מנת שנוכל להימנע מהכללת שמכם ברשימת "עסקים איתם איננו עושים עסקים" של המנהלות והמנהלים לאחריות חברתית. לחלופין, ככל שברצונכם למסור תגובה לטענות הכלולות במכתבנו זה, נשמח לפרסמה באתרנו בכל עת.

בכבוד רב,

פרופסור רונן אברהם,

Ronen3112@gmail.com

מנהלות ומנהלים לאחריות חברתית
(ליד הפקולטה למשפטים באוניברסיטת
תל אביב)

